



 SLOWHOP  
Responsible Travel Program by Slowhop



Gospodarz zaangażowany w ekostarania

## Butterfly Factory

Mam tu taki sosnowy dom, z sosnowo-świerkowym lasem w ogródku i takim sosnowo-świeroko-bukowym 30 kroków od niego oraz ekologicznym parkiem kwiatowym kwitnącym łanami margaretek. Potem już długo nic. Można zatem spotkać sarnę, ćmę lgnącą do światła, można bosy biegać po trawie lub całkiem nago po kwietnej łące. Budulec i położenie domu sprawia, że cały czas możecie przebywać w zbawiennym mikroklimacie, wypełnionym olejkami eterycznymi i upajać się kąpielą leśną.

[Zobacz więcej](#)

# 117

### Działania ekologiczne

Działania, które Gospodarz podejmuje, aby dbać o przyrodę i zmniejszyć swój negatywny wpływ na nią, np. przez oszczędzanie wody, bardziej przyjazne budownictwo lub wzmacnianie gospodarki cyrkularnej.

# 5

### Działania społeczne

Działania, w których Gospodarz wpasował się w lokalną społeczność i co robi, aby ją wzmocnić i rozwijać, m.in. przez zakup miejscowych produktów i usług oraz polecanie ich Gościom.

# 4

### Działania kulturowe

Działania, w których Gospodarz angażuje się w pielęgnację dziedzictwa kulturowego – zwłaszcza lokalnego, m.in. przez upowszechnianie wśród Gości wiedzy o lokalnej kulturze i odwiedzaniu miejsc.

# 6

### Działania edukacyjne

Działania, w których Gospodarz prowadzi edukację ekologiczną oraz upowszechnia bardziej odpowiedzialne podróżowanie, m.in. przez oferowanie Gościom zajęć o ekologii i ochronie środowiska.



**Gospodarz:** Iwona  
**Data certyfikacji:** 25.11.2023 r.  
**Rodzaj miejsca:** dom na wyłączność  
**Region:** Warmia  
**Maksymalna liczba Gości:** 8

Responsible Travel Program by Slowhop

Responsible Travel Program to autocertyfikacja, która sprawdza zaangażowanie Gospodarzy obiektów noclegowych w ochronę środowiska, lokalnych społeczności, ich kultury, a także w edukację ekologiczną. Wskazujemy, w jaki sposób podróże mogą być lepsze dla otoczenia.

# Podsumowanie ekostarań

## Najważniejsze ekostarania:

- Tutaj toczy się ścisła współpraca z mazurską społecznością twórców i artystów. Goście mogą przebierać w poleceniach zarówno artystycznych wyrobów twórców ze Stowarzyszenia Ręką Dzieło, a także miejscowych producentów zdrowej i swojskiej żywności (np. Manufaktura Thorstena, Wysoka Grządka itp.).
- Gospodyni bardzo dba o ekonomię cyrkularną oraz starannie dopiera i odnawia meble i wyposażenie tak, aby unikać toksycznych materiałów (np. formaldehydu w meblach). Jej dwa domy to odnowione chaty z drewna, a drewno do konstrukcji oranżerii pochodzi z odzysku, tak samo jak materiał do termoizolacji - celuloza pochodząca z recyklingu.
- Iwona dba o okoliczną przyrodę i często zbiera napotykaną na spacerach śmieci.

## Plan na najbliższy rok:

- Pięciominutowa rozmowa z Gośćmi na początku przyjazdu pozwoli mi odzyskiwać więcej odpadów nadających się do recyklingu.

## Działania ekologiczne

	Liczba dokonanych działań w kategorii
Dostępność komunikacyjna	4
Racjonalna gospodarka odpadami	20
Racjonalna gospodarka zasobami wodnymi	11
Racjonalna gospodarka energią elektryczną i grzewczą	8
Racjonalna gospodarka chemią i środkami czystości	6
Przyjazne środowisku budownictwo	12
Wyposażenie	11
Działania organizacyjno-promocyjne	9
Ogród i tereny zielone	22
Wyżywienie	5
Zwierzęta	4
Aktywna ochrona środowiska	4
Proekologiczni partnerzy i dostawcy	1

# Porównanie zużycia zasobów i produkcji odpadów

	Tegoroczne wyniki	Cele na kolejny rok
<b>Zużycie zasobów / rok</b>		
<b>Energia elektryczna</b>	2200 kWh	2200 kWh
Komentarz:		planuję założenie kolektorów słonecznych
<b>Gaz</b>	424,71 kWh	430 kWh
<b>Woda</b>	180 m <sup>3</sup>	160 m <sup>3</sup>
<b>Energia grzewcza z paliw stałych: drewno opałowe i/lub jego odpady (wióry, zrębki, trociny)</b>	10 m <sup>3</sup>	10 m <sup>3</sup>
Komentarz:		Drewno
<b>Auto: paliwo płynne</b>	480 l	480 l
Komentarz:		paliwo
<b>Produkcja odpadów / rok</b>		
<b>Odpady zmieszane</b>	104 kg	100 kg
% wszystkich odpadów:	9%	15%
<b>Tworzywa sztuczne</b>	100 kg	100 kg
% wszystkich odpadów:	0%	0%
<b>Papier</b>	100 kg	100 kg
% wszystkich odpadów:	0%	0%
<b>Szkło</b>	100 kg	100 kg
% wszystkich odpadów:	0%	0%
<b>Kompost</b>	1040 kg	1100 kg
% wszystkich odpadów:	87%	77%
<b>Odpady niestandardowe</b>	52 kg	5 kg
% wszystkich odpadów:	4%	8%

# Szczegółowy opis działań

## SPIS TREŚCI

### Informacje podstawowe

### Działania kulturowe – dbałość o dziedzictwo kulturowe

Sprawdzamy, jak bardzo Gospodarz angażuje się w promocję wiedzy o regionie i lokalnej kultury. Te działania obejmują np. upowszechnianie wiedzy krajoznawczej wśród Gości lub wspieranie lokalnych wydarzeń kulturowych.

### Działania społeczne – dbałość o lokalnych mieszkańców

Sprawdzamy, jak Gospodarz wpasował się w lokalną społeczność i co robi, aby ją wzmocnić i rozwijać. Weryfikujemy takie działania jak np. wsparcie ekonomiczne miejscowych przez zakup ich produktów i usług, polecanie takich zakupów swoim Gościom lub oferowanie mieszkańcom zatrudnienia.

### Działania edukacyjne – edukacja ekologiczna

Sprawdzamy, co Gospodarz robi w zakresie edukacji ekologicznej i w jaki sposób upowszechnia odpowiedzialne podróżowanie. To m.in. oferowanie Gościom zajęć poszerzających ich wiedzę o ekologii i ochronie środowiska - taką, którą mogą wykorzystać zarówno w czasie podróży, jak i w życiu codziennym.

### Działania ekologiczne – dbałość o środowisko przyrodnicze

Sprawdzamy, co Gospodarz robi, aby dbać o środowisko przyrodnicze i zmniejszyć swój negatywny wpływ na nie, np. dzięki oszczędzaniu wody, ograniczaniu strat energii grzewczej, zapobieganiu stratom żywności lub wzmocnieniu gospodarki cyrkularnej.

**KATEGORIA 1** – dostępność komunikacyjna

**KATEGORIA 2** – racjonalna gospodarka odpadami

**KATEGORIA 3** – racjonalna gospodarka zasobami wodnymi

**KATEGORIA 4** – racjonalna gospodarka energią elektryczną i grzewczą

**KATEGORIA 5** – racjonalna gospodarka chemią i środkami czystości

**KATEGORIA 6** – przyjazne środowisku budownictwo

**KATEGORIA 7** – wyposażenie

**KATEGORIA 8** – działania organizacyjno-promocyjne

**KATEGORIA 9** – ogród i tereny zielone

**KATEGORIA 10** – żywnienie

**KATEGORIA 11** – zwierzęta

**KATEGORIA 12** – aktywna ochrona środowiska

**KATEGORIA 13** – proekologiczni partnerzy i dostawcy

**KATEGORIA 14** – zużycie zasobów i produkcja odpadów

**CELE NA KOLEJNY ROK**

## INFORMACJE PODSTAWOWE

1. Nazwa miejsca: Butterfly Factory

2. Województwo: warmińsko-mazurskie

3. Rodzaj miejsca: dom na wyłączność

4. Czy Twoje miejsce działa całorocznie, czy sezonowo? całorocznie

5. Czy oferujesz uprawianie turystyki niszowej? tak

Szczegóły oferty turystyki niszowej:

sylwaturystyka, kąpiele leśne

6. Czy Twoje miejsce jest oddalone od terenu tzw. zwartej zabudowy o min. 0,5 km? tak

Zwarta zabudowa to „zgrupowanie nie mniej niż 5 budynków, za wyjątkiem budynków o funkcji wyłącznie gospodarczej, pomiędzy którymi największa odległość nie przekracza 100 metrów”.

7. Czy otaczają Cię tereny zielone (lasy, łąki) oddalone max. do 1 km od Twojego miejsca? tak

8. Jakie formy ochrony przyrody występują w Twojej najbliższej okolicy (do 5 km)? rezerwaty przyrody, obszary Natura 2000

Aby sprawdzić, czy sąsiadujesz z ww. formami, wejdź np. [tutaj](#).

Podaj, jakie to formy – konkretnie (do 5 km):

Natura 2000 - Warmińskie Buczyny, Rezerwat Jonkowo

9. Czy w okolicy Twojego miejsca brak jest ewidentnych zanieczyszczeń powietrza, możliwych do zidentyfikowania za pomocą zmysłów? tak

Na przykład z fabryki w pobliżu, autostrady, ferm.

10. Czy w okolicy Twojego miejsca brak jest trwałych, uciążliwych hałasów pochodzenia antropogenicznego, mogących zakłócić wypoczynek na terenie obiektu? tak

Na przykład z fabryki w pobliżu, autostrady, torów kolejowych, lotniska, tartaku.

**11. Jak oceniłbyś\_abyś dostępność komunikacyjną swojego miejsca?**

średnia - dojście do obiektu do 5 km

Chodzi o oszacowanie, czy niezmotoryzowani Podróżnicy będą w stanie dotrzeć do miejsca na piechotę, czy raczej potrzebny będzie transfer autem (np. w sytuacji, gdy dojście z najbliższej stacji oznacza pokonanie pieszo 10 km).

Komentarz:

Odległość od stacji kolejowej wynosi 2 km

## DZIAŁANIA KULTUROWE – dbałość o dziedzictwo kulturowe

Sprawdzamy, jak bardzo Gospodarz angażuje się w promocję wiedzy o regionie i lokalnej kultury. Te działania obejmują np. upowszechnianie wiedzy krajoznawczej wśród Gości lub wspieranie lokalnych wydarzeń kulturowych.

### Działania Gospodarza:

4/6

1. Udostępniam Gościom materiały i źródła wiedzy o regionie i jego atrakcjach (np. poprzez specjalnie wyznaczone miejsce w obiekcie z materiałami lub na stronie internetowej obiektu).

nie

Jeśli chcesz wpisać „biblioteczka dla Gości”, podaj konkretne przykłady książek/materiałów promujących lokalne dziedzictwo kulturowe Twojego regionu.

2. Zapewniam pomoc w zorganizowaniu usług przewodnickich po lokalnych atrakcjach.

tak

Korzystam przede wszystkim z usług lokalnych przewodników.

Przykłady:

Warming - kulinarne biuro podróży

Komentarz:

<https://www.warming.fun/podr%C3%B3%C5%BCe-z-przewodnikiem>

3. Wspieram wydarzenia promujące lokalny folklor, np. warsztaty, festiwale, zloty, koncerty, wystawy – przez współorganizację, promocję, wsparcie finansowe itp.

tak

Przykłady:

" sztuka w obejściu" organizowana przez stowarzyszenie Ręką dzieło, warsztaty ceramiczne

4. Informuję potencjalnych oraz obecnych Gości o miejscowych wydarzeniach kulturowych.

tak

W jaki sposób?

Osobiście oraz informacją mailową przed przyjazdem

5. **Promuję lokalną kulturę, np. poprzez polecanie turystom miejscowego wytwórcy lub wystawianie jej/jego przedmiotów na sprzedaż w obiekcie.** tak

Polecane produkty są wytwarzane lokalnie i odpowiadają specyfice kulturowej odwiedzanego miejsca. Ważne: nie są to wytwory z półproduktów kupowanych np. na Aliexpressie, sprzedawane później jako „lokalne i autentyczne pamiątki z regionu”.

Przykłady:

Komentarz:

Sztuka lokalnych artystów, lokalne produkty żywnościowe  
Działam w ramach Stowarzyszenia lokalnych artystów - Ręką Dzieło: <https://www.facebook.com/RekaDzielo/>

6. **Dbam o zabytkowe budynki (lub ich części), elementy wyposażenia lub inne ważne elementy związane z dziedzictwem kulturowym i historią miejsca.** nie dotyczy

Przykłady:

Goście mieszkają w domu z bali wybudowanym w 1919 roku

7. **Dodatkowo stosuję inne działania w zakresie dbałości o dziedzictwo kulturowe.** nie

## DZIAŁANIA SPOŁECZNE – dbałość o lokalnych mieszkańców

Sprawdzamy, jak Gospodarz wpasował się w lokalną społeczność i co robi, aby ją wzmocnić i rozwijać, uwzględniając takie działania jak np. wsparcie ekonomiczne miejscowych przez zakup ich produktów i usług, polecanie takich zakupów swoim Gościom lub oferowanie mieszkańcom zatrudnienia.

### Działania Gospodarza: 5/10

1. **Kupuję produkty od lokalnych producentów, dając im możliwości zarobku.** tak

Jakie produkty kupujesz lokalnie?

Komentarz:

nabiał, warzywa, chleb, mól

Produkty pochodzą z gospodarstw oddalonych o 2 km

2. **Współpracuję z lokalną społecznością: przewodnikami, rzemieślnikami, twórcami itp.** tak

Współpraca może mieć formę np. zaangażowania sąsiadki do opowieści o okolicy, poproszenia pszczelarza o poprowadzenie pogadanki o apiterapii lub zorganizowania warsztatów wikliniarskich z lokalnymi gospodyniami.

Napisz z kim (np. sąsiadem pszczelarzem), (od) kiedy i w jakim zakresie współpracujesz?

Na przykład: z Panią Jasią, od 6 lat, na życzenie turystów prowadzi warsztaty z haftowania regionalnych wzorów.

Cegielnia art - warsztaty ceramiczne

3. **Wspieram rozwój lokalnego rzemiosła poprzez umożliwianie okolicznym artystom i wytwórcom sprzedaży ich produktów.** tak

Przykłady współpracy:

Na przykład: Pan Antoni, nasz sąsiad, sprzedaje u nas od czasu do czasu swoje wiklinowe kosze.

Malarstwo - Anna Stankiewicz wystawia swoje prace w domu dla gości

4. **Zatrudniam pracownikó w obiektu głównie spośród lokalnej ludności.** tak

Jeśli jest to możliwe i posiadają odpowiednie kwalifikacje lub są chętni je zdobyć.

Liczba pracowników lokalnych: 1  
Liczba wszystkich zatrudnionych: 1

5. **Poszerzam świadomość ekologiczną pracowników i angażuję ich w działania proekologiczne w obiekcie.** nie

Pracownicy są poinformowani oraz zobowiązani do przestrzegania proekologicznych zasad praktykowanych w obiekcie.

Edukacja ekologiczna pracowników to także np. codzienne 15 minut poświęcane im na wyjaśnienie i pokazanie działania bardziej przyjaznego środowisku.

6. **Oferuję pracownikom szkolenia podnoszące ich kwalifikacje zawodowe (np. językowe, specjalistyczne).** nie

W miarę możliwości. Nie muszą to być profesjonalne szkolenia i konferencje – mogą być prowadzone przez Ciebie, jeśli posiadasz odpowiednią wiedzę.

7. **Nagradzam pracowników za działania proekologiczne na gruncie prywatnym.** nie

Twój pracownik dojeżdża do Ciebie busem lub rowerem? Ostatnio zaczął batalię z jednorazowym plastikiem i pilnuje, by wszędzie zabierać ze sobą bawełnianą torbę i pojemnik na żywność? Wesprzyj jej/jego starania – jeśli nie możesz zaoferować np. choćby drobnej premii, obdaruj go miodem ze swojej pasieki, zapakuj koszyk ogrodowych jabłek lub zaoferuj wcześniejszy powrót do domu w wybrany dzień tygodnia. Na pewno możesz znaleźć formę, która nie obciąży Twojej kieszeni, a dla niej/niego będzie miłym dodatkiem motywacyjnym w przygodzie z eko.

8. **Uwzględniam opinie i potrzeby lokalnych mieszkańców w kwestii organizowania turystyki w ich regionie.** nie

Czy podejmowałeś\_aś rozmowy z lokalnymi mieszkańcami o tym, jak ruch turystyczny wpływa na ich życie, w jaki sposób mogliby czerpać z niego profity, co im przeszkadza w zachowaniu turystów itp.?



**9. Angażuję się w wolontariat społeczny.**

**tak**

To nie musi być wolontariat związany z wielkim wydarzeniem, promowanym przez celebrytów z telewizji śniadaniowej. To może być niewielka, lecz stała sąsiedzka pomoc, np. zajęcia dodatkowe dla dzieciaków z wioski, drobna, ale stała pomoc Pani Róży w cotygodniowych zakupach itp.

Na czym polega(ła) pomoc?

Opiekuję się starszą osobą w zakresie dostarczenia zakupów, umilenia czasu towarzyską rozmową, wspólnymi spacerami

**10. Dodatkowo podejmuję inne działania o charakterze prospołecznym.**

**nie**

## DZIAŁANIA EDUKACYJNE – edukacja ekologiczna

Sprawdzamy, co Gospodarz robi w zakresie edukacji ekologicznej i w jaki sposób upowszechnia bardziej odpowiedzialne podróżowanie. To m.in. oferowanie Gościom zajęć poszerzających ich wiedzę o ekologii i ochronie środowiska - taką, którą mogą wykorzystać zarówno w czasie podróży, jak i w życiu codziennym.

### Działania Gospodarza:

**6/13**

**1. Prowadzę zajęcia/warsztaty/prelekcje, podczas których odwiedzający mogą poszerzyć swoją wiedzę i świadomość ekologiczną lub nabyć umiejętności, które pozwolą im na wyrobienie nawyków bardziej przyjaznych środowisku.**

**nie**

**2. Zapoznaję Gości z prostymi ekologicznymi rozwiązaniami, które mogą również stosować na co dzień (po powrocie do domu).**

**tak**

Na przykład: jak tworzyć własne ekologiczne środki czyszczące, jak zrobić prosty ogród deszczowy, jak dobrać perlatory dwufunkcyjne na krany.

Przykłady takich działań/polecanych rozwiązań:

Komentarz:

Dzielę się z gośćmi wiedzą na temat wytwarzania własnych środków czystości, segregacja śmieci

Edukuję, uświadamiam gości o wartości ekologicznych upraw wokół domu, goście siedząc na tarasie mogą podziwiać uprawę ekologicznej gryki jednocześnie sporzywają kaszę gryczaną pochodzącą z uprawy tuż przy domu. Zapoznaję gości z ziołami rosnącymi na moich łąkach, które zbierają, suszą i zabierają ze sobą.

**3. Zachęcam Gości do poznawania lokalnego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.**

**nie**

Na przykład poprzez propozycję wycieczki przyrodniczej z kwalifikowanym przewodnikiem, połączonej z kursem ziołoznawstwa.

<p><b>4. Używam pisemnych informacji (np. naklejek, wywieszek) przypominających o proekologicznej polityce miejsca.</b></p>	nie
<p>Komentarz:</p>	<p>Inforuję gości o oszczędzaniu energii elektrycznej, wody osobiście oraz w regulaminie pobytu.</p>
<p><b>5. Informuję odwiedzających o zasadach zachowania podczas wycieczek przyrodniczych.</b></p> <p>Na przykład o zakazie zrywania roślin chronionych, hałasowania, płoszenia lub prób oswojania dzikich zwierząt, śmiecenia, poruszania się poza systemem znakowanych szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych.</p>	tak
<p>W jaki sposób?</p>	<p>Informacje przekazuję osobiście</p>
<p><b>6. Edukuję odwiedzających w zakresie zasad zachowania w stosunku do lokalnych mieszkańców.</b></p> <p>Na przykład obowiązek przestrzegania ciszy nocnej, odpowiedni ubiór w miejscach sakralnych, zachowania dozwolone i niewskazane – zwłaszcza w miejscach publicznych, fotografowanie jedynie za przyzwoleniem.</p>	nie
<p><b>7. Oferuję Gościom możliwość uczestniczenia w aktywnościach na rzecz przyrody lub lokalnej społeczności.</b></p> <p>Na przykład wspólnego sprzątnięcia okolicy, realizacji projektu podnoszącego jakość życia mieszkańców, akcji wolontariackich.</p>	nie
<p><b>8. Udostępniam Gościom materiały i narzędzia do poszerzania świadomości ekologicznej.</b></p> <p>Chodzi o treści dotyczące OCHRONY ŚRODOWISKA, a nie treści krajoznawcze. Jeśli Twoja gościnna biblioteczka składa się z przewodników i książek o regionie, ale bez wątku eko, nie spełniasz powyższego kryterium. Jeśli polecasz książki, podaj przykłady konkretnych tytułów. Jeśli są to materiały dostępne online, podaj linki.</p>	nie
<p><b>9. Ja i/lub moi pracownicy posiadamy stosowną wiedzę o okolicy obiektu, którą dzielimy się z Gośćmi.</b></p> <p>Wiedza ta dotyczy np. informacji krajoznawczych, informacji nt. obszarów i elementów chronionych w okolicy prowadzonej działalności (+20 km) i ich potrzeb ochronnych, informacji nt. zagrożonych gatunków zwierząt, roślin, elementów krajobrazów.</p>	tak
<p>Przykłady informacji przekazywanych Gościom:</p>	<p>m.in. o lokalnej przyrodzie, jak ją chronić</p>
<p><b>10. Stale poszerzam swoją wiedzę oraz świadomość ekologiczną.</b></p>	tak

W jaki sposób?

Z jakich źródeł i materiałów korzystasz? Czy uczestniczysz w szkoleniach i spotkaniach, czytasz artykuły (popularnonaukowe, specjalistyczne) lub obserwujesz ulubione profile/kanały? Pochwal się i poleć to, co uważasz za wartościowe.

Czytam "Ziołolecznictwo i leki roślinne "Jan Muszyński " Herbarz to jest ziół tutecznych, postronnych i zamorskich opisane" Marcin Siennik z 1568 r.

**11. Jeśli oferuję Gościom spacer przyrodnicze i podobne zajęcia z wykorzystaniem zasobów przyrodniczych, trasy przebiegają po wyznaczonych szlakach lub ścieżkach i uwzględniają potrzeby lokalnej fauny i flory.**

tak

Jesli działalność (np. spacer) lub obecność ruchu turystycznego w danym momencie mogłaby przyczynić się do degradacji zasobów przyrodniczych lub zakłócenia równowagi (np. w czasie okresów lęgowych zwierząt), takie aktywności są omijane lub przeprowadza się je w bezpiecznych dla okolicznej przyrody warunkach (np. w innym rejonie).

Komentarz:

Zajęcia przeprowadza się w bezpiecznych dla okolicznej przyrody warunkach

**12. Jeśli oferuję Gościom aktywności w obszarach chronionych, wyznaczyłem/am maksymalną liczbę uczestników oraz częstotliwość wizyt – tak, aby nie zaburzać zdolności regeneracyjnych odwiedzanego miejsca.**

nie dotyczy - nie oferuję Gościom takich aktywności

**13. Jeśli proponuję Gościom zbieranie owoców leśnych, grzybów, orzechów, ziół itp., to polecam im robić to w sposób zrównoważony.**

tak

Zrównoważone zbieranie oznacza zabranie jedynie części plonów z wybranego punktu i z uwzględnieniem m.in. potrzeb dzikich zwierząt (czyli nie zbieramy wszystkiego do ostatniej jagody, tylko zostawiamy np. 20% plonów).

W jaki sposób przekazujesz Gościom komunikat?

Osobiście po przyjeździe gości

**14. Dodatkowo stosuję inne rozwiązania w zakresie edukacji ekologicznej.**

nie

## DZIAŁANIA EKOLOGICZNE

Sprawdzamy, co Gospodarz robi, aby dbać o środowisko przyrodnicze i zmniejszyć swój negatywny wpływ na nie, np. dzięki oszczędzaniu wody, ograniczaniu strat energii grzewczej, zapobieganiu stratom żywności lub wzmocnieniu gospodarki cyrkularnej.

**Działania Gospodarza:**

**117/156**

### KATEGORIA 1 – dostępność komunikacyjna

1. **Oferuję transfer Gości z najbliższego dworca/przystanku.** tak – po wcześniejszym ustaleniu

2. **Oferuję zniżki lub inne profity dla osób dojeżdżających do mojego miejsca środkami komunikacji zbiorowej.** nie

Jeśli nie możesz proponować zniżki, rozważ zachętę w postaci np. powitalnego smoothie, miseczki malin z przydomowego ogródka, słoika domowego dżemu, ekomydełka lub innej rzeczy, którą możesz podzielić się z Gośćmi dojeżdżającymi np. koleją.

3. **Informuję Gości o możliwościach dojazdu do mojego miejsca środkami komunikacji zbiorowej.** tak

W jaki sposób? Gdzie są udostępnione takie informacje?

W opisie oferty na Slow hop  
<https://slowhop.com/pl/miejsca/540-butterfly-factory.html>

Jaka jest odległość od najbliższego przystanku (pociąg i/lub autobus)? Jak brzmi nazwa przystanku(-ów) i jakie linie tam dojeżdżają?

Autobus przystanek Godki 2 km  
Pociąg stacja Godki 2,3 km

4. **Informuję Gości o możliwości zwiedzania okolicy z wykorzystaniem lokalnych środków komunikacji zbiorowej (busów, autobusów, pociągów, innych pojazdów).** tak

W jaki sposób? Gdzie są udostępnione takie informacje?

Osobiście

5. **Polecam Gościom trasy piesze/rowerowe itp. dopasowane do ich potrzeb i oczekiwań.** tak

Przykłady:

Szlaki rowerowe, długie wycieczki przez las bez ruchu samochodowego

6. **Udostępniam materiały do planowania wycieczek pieszych, rowerowych, narciarskich itp.** nie

7. **Wypożyczam Gościom rowery.** nie

8. Dodatkowo stosuję inne rozwiązania ułatwiające Gościom przemieszczanie się w sposób mniej szkodliwy dla środowiska. nie

## KATEGORIA 2 – racjonalna gospodarka odpadami

### 1. SORTOWANIE ODPADÓW

a) prowadzę segregację odpadów z podziałem na minimum następujące kategorie: papier, tworzywa sztuczne i metal, szkło, bio/kompost, zmieszane tak - wszystkie wymienione kategorie

Inne dodatkowe kategorie odpadów dostępne dla Gości: elektrośmieci, lekarstwa

Na przykład lekarstwa, elektrośmieci lub inne odpady niestandardowe.

b) pojemniki są oznakowane w sposób zrozumiały (najlepiej z opisem pożądanej zawartości) tak

Sposób oznakowania: opisane pojemniki

c) pojemniki stoją w miejscach ogólnie dostępnych dla wszystkich Gości tak

Upewnij się, że Gość, który chce sortować odpady ma ułatwione zadanie i nie musi np. przebiegać z dwoma papierkami do sąsiedniego budynku, zbiegać do piwnicy itp., tylko może to zrobić np. w swoim apartamencie.

d) w pokojach prywatnych (lub przynajmniej w poszczególnych budynkach) również dostępne są pojemniki umożliwiające sortowanie śmieci (nie pojedyncze kosze na odpady zmieszane) nie

Chodzi o to, by maksymalnie ułatwić Gościom sortowanie. W przypadku dostępności jednego kosza na odpady zmieszane należy uznać, że ten wymóg nie jest spełniony.

e) kompostuję odpady organiczne tak

f) przeterminowane lekarstwa sortuję osobno i informuję o tym Gości tak

Gdzie Goście mogą wyrzucać takie odpady? Do opisanego kosza

g) sortuję osobno elektroodpady, chemię przemysłową i inne niestandardowe odpady i informuję o tym Gości tak

Gdzie Goście mogą wyrzucać takie odpady?

do opisanego kosza

- h) w każdej łazience dostępny jest kosz na odpady** **tak**

Posiadanie kosza w każdej łazience jest koniecznością, która minimalizuje ryzyko, że odpady higieniczne wylądują w toalecie, zanieczyszczając środowisko wodne i grożąc awarią sieci kanalizacyjnej.

- i) posiadam stosowne umowy na wywóz śmieci** **tak**

Podmiot odbierający odpady:

Związek Gmin Regionu Ostródzko-Łławskiego Czyste Środowisko

## 2. Zasada „REFUSE” (ang.) – „odmawiam, jeśli nie potrzebuję”:

- a) Planuję i robię zakupy na podstawie wcześniej sporządzonej listy** **tak**

Planowanie zakupów pozwala zmniejszyć liczbę zakupów „przypadkowych”, związanych ze spontaniczną decyzją (promocja), niekoniecznie potrzebnych lub możliwych do konsumpcji przed terminem upływu ważności produktu.

Jak często? Jaki to procent Twoich miesięcznych zakupów?

1 %

## 3. Zasada „REDUCE” (ang.) – „ograniczam odpady”:

PS Nawet jeśli nie serwujesz swoim Gościom posiłków ani nie zaopatrujesz ich np. w kosmetyki lub inne produkty, które stosunkowo szybko się zużywają (jedzenie, środki czystości, ale też herbata, kawa, przyprawy itp.), odnieś się do swojego podejścia w prywatnym życiu. Wierzmy, że bycie eko to również (a może przede wszystkim) działania w czasie prywatnym, gdy „nikt nie patrzy” i nie kontroluje.

- a) nie używam ani nie udostępniam Gościom niebiodegradowalnych artykułów jednorazowego użytku. Dotyczy to m.in. jednorazowo pakowanych porcji, talerzy, kubków i sztućców, torebek foliowych, grilli jednorazowego użytku, słomek, mieszadełek, folii spożywczej i aluminiowej, zbędnych opakowań na torebkach z herbatą, poszczególnych wykałaczkach itp.** **tak - nie używam i nie udostępniam**

Jeśli zachodzi konieczność użycia naczyń i sztućców jednorazowego użytku, użyj tych wykonanych z bambusa, masy papierowej lub jadalnych materiałów.

- b) kupuję produkty w dużych opakowaniach (mniej odpadów)** **tak**

Oczywiście z uwzględnieniem zasad racjonalnej konsumpcji – kupuję tyle, ile jestem w stanie zużyć.

Jak często? Jaki to procent Twoich miesięcznych zakupów?

1 %

Przykłady:

środki czystości

c) **kupuję jednorazowo w większych ilościach** **tak**

W ten sposób zmniejszasz liczbę przejazdów związanych z transportem. Dla jasności dodamy, że dotyczy to zakupów, które będziesz w stanie wykorzystać.

d) **przy zakupie warzyw i owoców używam własnych opakowań, np. toreb materiałowych lub woreczków siatkowych, zamiast plastikowych jednorazówek** **tak**

Komentarz:

Warzywa i owoce kupuję od lokalnych gospodarzy

e) **zaopatruję się w miejscach, gdzie można kupić produkty na wagę/bez opakowań** **tak**

Jaki to procent miesięcznych zakupów?

90 %

f) **wybieram produkty w niezbędnym, oszczędnym opakowaniu** **tak**

Przykłady takich produktów:

pieczywo

g) **zachęcam Gości do picia wody kranowej** **tak**

Jeśli woda nie jest przyjemna w smaku, zapewniamy filtry do wody (dzbanek, kran). W ten sposób łatwiej nakłonić Gości do częstszego spożywania wody kranowej, dzięki czemu ogranicza się zużycie plastikowych butelek na wodę. Filtry powinny spełniać standardy sanitarne (regularna wymiana/czyszczenie).

#### 4. Zasada „REUSE” oraz „RECYCLE” (ang.) – „używam ponownie” i „przetwarzam”

a) **używam ponownie (wielokrotnie) przedmioty, które można by uznać za odpady** **tak**

Na przykład wykorzystanie słoików po zakupionych produktach jako opakowań na żywność.

Przykłady:

słoiki, puszki

b) **wybieram produkty, których opakowania nadają się do recyklingu** **nie**

c) **wykorzystuję stare przedmioty niezdatne do pełnienia swojej pierwotnej funkcji** **tak**

Na przykład szczoteczki do zębów do czyszczenia fug w łazienkach, zużyte ręczniki, prześcieradła i pościel z naturalnych materiałów w celach gospodarskich - jako ścierki.

Przykłady:

zużytą bawełnę przeznaczam na ścierki

d) zamiast wyrzucać, przekazuję nieużywane meble, np. organizacjom charytatywnym, sąsiadom, innym chętnym	tak
---	-----

Przykłady:

Sama zajmuję się renowacją. Przeniosłam i odnowiłam 2 stare chaty drewniane. Do konstrukcji oranżerii wykorzystano 60-letni, odnowiony materiał, za to płyty tworzące ściany, belki konstrukcyjne, okna, drzwi oraz podłogi są oryginalne i liczą sobie ponad 100 wiosen. Okna z oranżerii nie odstają specjalnie od reszty tego zabytkowego wnętrza, ponieważ zostały odkupione za grosze po demontażu w innym budynku.

e) upcyklinguję nieużywane przedmioty, np. na meble, elementy wyposażenia, ozdoby ogrodowe, zabawki dla dzieci itp.	tak
---	-----

Upcycling – wykorzystywanie starych materiałów i przedmiotów w taki sposób, aby nadać im nową funkcję i wytworzyć produkty wyższej jakości niż wykorzystywane do ich produkcji materiały/półprodukty, np. stworzenie łóżka z drewnianych palet, lustra ze starej ramy okiennej itp.

Podaj przykłady upcyklingu w Twoim obiekcie:

Przeniosłam dwa domy drewniane, jeden dom przeznaczony jest dla gości w drugim mieszkam ja. Wszystkie meble są drewniane, część pochodzi z ubiegłych wieków

Komentarz:

Do budowy oranżerii użłam starych belek na nowo przetartych, okna pochodzą z drugiej ręki. W domu cała stolarka (okna, drzwi, podłogi) jest oryginalna z 1919 roku odrestaurowana własnoręcznie przeze mnie.

5. Dodatkowo stosuję inne rozwiązania proekologiczne w zakresie gospodarowania odpadami	nie
---	-----

### KATEGORIA 3 – racjonalna gospodarka zasobami wodnymi

1. Łazienki są wyposażone w prysznice zamiast wanien.	tak
---	-----

Liczba pryszniców w Twoich łazienkach:

1

Liczba wszystkich łazienek:

1

2. Prysznice są wyposażone w regulatory przepływu wody oraz perlatory (nakładki napowietrzające wodę).	tak
--	-----

Liczba słuchawek prysznicowych z regulatorem (i perlatozem):

1

Liczba wszystkich słuchawek prysznicowych:

1

Max. przepływ wody na minutę w Twoich perlatorach w słuchawkach prysznicowych:

6l/min

3. Krany są wyposażone w regulatory przepływu wody oraz perlatory (nakładki napowietrzające wodę).	tak
--	-----

Liczba kranów z perlatozem i regulatorem:

3

Liczba wszystkich kranów (łącznie z kuchnią) w Twoim obiekcie:

3



Max. przepływ wody na minutę w Twoich perlatorach w kranach: 4l/min

4. **Toalety są wyposażone w spłuczkę dwudzielną i jednorazowo spłukują max. 3-6 l wody.** tak

Jeśli masz kilka toalet o różnych pojemnościach, podaj to w odpowiedzi (np. 3/6 l + 6/9 l).

Pojemność spłuczki w Twojej toalecie: 3/6

5. **Stosuję także inne rozwiązania oszczędzające wodę w toalecie.** nie

Na przykład umywalka toaletowa (zainstalowana na spłuczce toaletowej, którą zasila woda zużyta do mycia rąk) lub wykorzystanie tzw. wody szarej lub deszczówki do spłukiwania toalet.

6. **Używam zmywarki zamiast ręcznego zmywania naczyń.** tak

7. **Włączam zmywarkę i pralkę jedynie przy pełnym załadunku.** tak

8. **Wskazuję Gościom możliwość korzystania z programu eko w zmywarce oraz pralce o sprawdzonych, skutecznych parametrach.** tak

Jeśli Goście mają zmywarkę, pralkę lub inny sprzęt do swojej dyspozycji.

9. **Regularnie monitoruję instalację wodną (i ew. przecieki).** tak

Jak często? Co pół roku

10. **Zastosowałem/am odpowiedni do warunków system zagospodarowania ścieków, który jest na bieżąco monitorowany i konserwowany.** tak

Rodzaj systemu zagospodarowania ścieków w Twoim miejscu: przydomowa biologiczna oczyszczalnia ścieków Oczyszczalnia drenażowa Eko Standard

11. **Zainstalowałem/am osobny wodomierz w punktach zwiększonej konsumpcji wody.** nie dotyczy

W ten sposób można monitorować zużycie wody w miejscach zwiększonej konsumpcji (np. przy basenie) i zareagować na czas, gdy przekracza założone limity.

12. Zachęcam Gości do oszczędzania wody.

tak

W jaki sposób?

Osobiście

13. Świadomie zrezygnowałem/am z basenu i balii.

tak

Komentarz:

W okolicy jest dużo pięknych jezior

14. Jeśli jest staw kąpielowy lub basen ekologiczny, spełnia wszystkie normy higieniczne gwarantujące Gościom bezpieczną kąpiel.

nie dotyczy (nie mam stawu kąpielowego ani basenu ekologicznego)

Filtracja powinna opierać się na odpowiednim doborze roślinności, naturalnych filtrów biologicznych i filtrów mechanicznych, zaś raz na sezon (lub w zależności od potrzeb) do wody powinny zostać dodane odpowiednie preparaty biologiczne zapewniające właściwą florę bakteryjną w zbiorniku.

15. Korzystam ze studni głębinowej.

nie

Jeśli woda ze studni jest wykorzystywana do celów spożywczych, powinna być stosownie uzdatniana, a jej jakość jest badana pod kątem przydatności do spożycia minimum raz w roku lub za każdym razem, gdy zauważalne są zmiany jej właściwości (np. kolor, mętność, zapach itd.).

16. Dodatkowo stosuję inne rozwiązania proekologiczne w zakresie zarządzania zasobami wodnymi.

nie

#### KATEGORIA 4 – racjonalna gospodarka energią elektryczną i grzewczą

1. Wykorzystuję odnawialne źródła energii.

nie

a) panele fotowoltaiczne

b) panele solarne (energia grzewcza)

c) pompa ciepła

d) turbina wiatrowa

e) kocioł na biomasę

e) system pasywnej wentylacji

2. Nie ogrzewam mojego miejsca węglem.

tak - nie ogrzewam węglem

3. Jeśli ogrzewam moje miejsce drewnem, pochodzi ono z legalnych źródeł.

tak

Drewno kupione na opał powinno pochodzić ze sprawdzonych, legalnych źródeł, prowadzących zrównoważoną gospodarkę zasobami leśnymi. Wynoszenie drewna z lasu jest eksploatacją środowiska utrzymującego równowagę biologiczną w Twojej okolicy.

4. Woda ogrzewana jest energią z odnawialnych źródeł.

nie

5. Sauna ogrzewana jest czystą energią odnawialną.

nie dotyczy - nie mam sauny

Co to znaczy: czystą energią? To np. wtedy, gdy sauna jest ogrzewana elektrycznie, a prąd do jej ogrzania masz z fotowoltaiki, a nie od dystrybutora, który wytwarza go, spalając węgiel.

6. Jeśli w moim obiekcie jest basen lub balia, to są one ogrzewane czystą energią odnawialną.

nie dotyczy - nie mam basenu ani balii

7. Zastąpiłem/am świetlówki i tradycyjne żarówki żarowe żarówkami LED.

tak

Jaki to procent oświetlenia na terenie całego miejsca?

100 %

8. Zainstalowałem/am oświetlenie z czujnikiem ruchu.

nie

Komentarz:

Mamam jedno zewnętrzne światło, czujnik ruchu w moim obiekcie nie jest wskazany ze względu na zwierzyńnię leśną

<p><b>9. Zewnętrzne oświetlenie zostało zredukowane do niezbędnego (oraz wyposażone w czujniki ruchu).</b></p> <p>Redukcja oświetlenia do niezbędnego oznacza m.in., że pomaga ono dotrzeć bezpiecznie z punktu A do punktu B. Idealnie, jeśli będzie ono działać w oparciu o czujnik ruchu i dzięki energii odnawialnej. Biorąc pod uwagę cel certyfikacji, oświetlenie dekoracyjne nie jest oświetleniem niezbędnym.</p>	<p>tak</p>
<p>Komentarz:</p>	<p>Mamam jedno zewnętrzne światło, czujnik ruchu w moim obiekcie nie jest wskazany ze względu na zwierzyńcę leśną</p>
<p><b>10. Nie zostawiam urządzeń w trybie czuwania (ang. stand-by).</b></p>	<p>tak – nie zostawiam i bardzo tego pilnuję</p>
<p><b>11. Jeśli używam baterii, to są to akumulatory, które można naładować i użyć ponownie.</b></p>	<p>tak</p>
<p><b>12. Regularnie monitoruję i analizuję zużycie energii.</b></p> <p>Przeprowadzany jest przynajmniej coroczny przegląd urządzeń i instalacji.</p>	<p>tak</p>
<p>Jak często?</p>	<p>raz na rok</p>
<p><b>13. Regularnie sprawdzam urządzenia i instalacje elektryczne, grzewcze i wentylacyjne.</b></p> <p>Przeprowadzany jest przynajmniej coroczny przegląd urządzeń i instalacji.</p>	<p>tak</p>
<p>Jak często?</p>	<p>raz na pół roku</p>
<p><b>14. Reguluję optymalne zużycie energii np. z wykorzystaniem urządzeń typu SMART (umożliwiające np. ustawienie maksymalnej wysokości temperatury w każdym pomieszczeniu).</b></p>	<p>nie</p>
<p><b>15. Klasa energetyczna Twoich urządzeń (ze starym oznakowaniem)</b></p> <p>Nowe oznakowanie klas energetycznych wprowadzono od III 2021 r.</p>	<p>lodówka: A+++  pralka: A++  piekarnik: nie używam  telewizor: nie używam  zmywarka: A+++  kuchenka (indukcyjna lub elektryczna): nie używam  inne urządzenia: nie używam</p>
<p><b>16. Klasa energetyczna Twoich urządzeń (z nowym oznakowaniem):</b></p>	<p>lodówka: mam, ale ze starą etykietą energetyczną  pralka: mam, ale ze starą etykietą energetyczną  piekarnik: nie używam  telewizor: nie używam  zmywarka: mam, ale ze starą etykietą energetyczną  kuchenka (indukcyjna lub elektryczna): nie używam  inne urządzenia: nie używam</p>

17. Dodatkowo stosuję inne rozwiązania proekologiczne w zakresie zarządzania energią elektryczną i grzewczą – np. solarne dachówki, maty na podczerwień, perowskity itp.

nie

#### KATEGORIA 5 – racjonalna gospodarka chemią i środkami czystości

1. Oferuję Gościom kosmetyki, w których znajduje się:

c) tak – znajduje się w nich przynajmniej 50% składników naturalnych lub pochodzenia naturalnego bezpiecznych dla zdrowia i środowiska, opakowania są biodegradowalne lub podlegają recyklingowi, i nie były testowane na zwierzętach

Używane produkty:

" Biały jeleń" mydło do rąk, mydło potasowe do prania " Mydlarnia Powrót do natury"

2. Kosmetyki dla Gości są dostępne w dużych opakowaniach, najlepiej wielokrotnego użytku (np. w dozownikach).

tak

Staraj się nie proponować Gościom kosmetyków w mini-opakowaniach – to dodatkowa produkcja odpadów. Wyjątkiem mogą być naturalne, małe mydełka bez opakowań (lub duże mydło pokrojone na małe części). Pozostałe resztki mogą być wykorzystywane w Twoim miejscu np. do prac gospodarskich.

Przykłady produktów w dużych opakowaniach (konkretnie):

" Biały jeleń" mydło do rąk, mydło potasowe do prania " Mydlarnia Powrót do natury"

3. Ograniczam środki chemiczne do minimum, zastępując je tzw. „alternatywnymi środkami czystości” – bezpiecznymi dla zdrowia i środowiska.

tak

Dotyczy to nie tylko kosmetyków czy podstawowych środków czystości, ale także takich produktów jak tabletki do zmywarki czy proszek do prania. Wyjątek stanowią sytuacje, gdy użycie chloru lub innych środków do dezynfekcji jest wymogiem sanitarnym.

Przykłady:

Orzechy piorące, Efektywne Mikroorganizmy - EM, soda

4. W miarę możliwości robię zakupy w miejscach, gdzie można nabyć produkt na wagę, skorzystać z własnego opakowania (ponownego użytku) lub kupić produkt w oszczędnym opakowaniu.

tak

Dotyczy to zarówno kosmetyków, jak i środków czystości.

Przykłady:

warzywa, owoce i różne produkty spożywcze od lokalnych rolników

5. Nie używam toalet chemicznych – co najwyżej toalety kompostowe.

nie dotyczy (mam toaletę splukiwaną wodą)

Jeśli miejsce nie ma możliwości podłączenia do sieci kanalizacyjnej (np. domki w koronach drzew), stosuje się toalety kompostowe.

6. **Używam ekologicznego papieru toaletowego – z makulatury, niebarwionego i niechlorowanego.** tak

7. **Używam ręczników materiałowych zamiast jednorazowych ręczników papierowych.** tak

8. **Używam przede wszystkim takich narzędzi do utrzymywania czystości, które mogą być długo eksploatowane lub są wykonane z materiałów nadających się do recyklingu/są biodegradowalne.** tak

Na przykład myjek konopnych lub gąbek z celulozy zamiast standardowych gąbek do mycia naczyń.

Przykłady:

gąbki biodegradowalne, zużyta bawełna

9. **Dodatkowo stosuję inne rozwiązania proekologiczne w zakresie chemii i środków czystości.** nie

#### KATEGORIA 6 – przyjazne środowisku budownictwo

1. **W miarę możliwości wykorzystałem/am istniejące już zabudowania i je ewentualnie zmodernizowałem/am, z zachowaniem zasad polityki prośrodowiskowej – zamiast budowania kolejnego, całkowicie nowego budynku.** tak

Wyjątkiem może być sytuacja, gdy nowy budynek jest budynkiem niskoenergetycznym, pasywnym, zeroenergetycznym lub plusenergetycznym (tzw. heliotropem).

Komentarz:

Przeniosłam dwa stuletnie domy drewniane

2. **Projekt mojego budynku harmonijnie wpisuje się w krajobraz.** tak

Budynek proekologiczny szanuje miejscową przestrzeń, umiejętnie się w nią wpisując, zamiast przytłaczać i dominować wyglądem, który zaburza krajobraz i narusza spójność tradycyjnej lokalnej architektury. Stosowane są kolory i materiały dopasowane do otoczenia (również w przypadku oznakowania, np. szyldu). Dobrze widziana jest zgodność lub przynajmniej nawiązanie do regionalnej specyfiki architektonicznej (np. architektura sudecka, mazurska).

Innymi słowy – jeśli Twoje miejsce stoi w lesie/na polanie/na tle gór itp., i odcina się na tle krajobrazu np. jaskrawą fasadą, jest ogrodzone parawanem betonowego płotu lub otacza go tuijowy szpaler – to nie spełnia tego kryterium. Pożądanym wzorem może być np. architektura skandynawska, domy z fasadą z opalanego drewna – będące jedynie elementem krajobrazu, a nie jego pierwszym i głównym planem.

3. Wykorzystałem/am materiały budowlane przyjazne środowisku (drewno, glina, kamień itp.).

tak

Preferowane są materiały naturalnego pochodzenia, przyjazne dla środowiska, lokalne, nadające się do recyklingu – szczególnie w przypadku nowo budowanych miejsc.

Wykorzystane materiały:

Drewno, glina, kamień

4. Wykorzystałem/am materiały budowlane pozyskane lokalnie, z odzysku lub/i ze zrównoważonych źródeł.

tak

Wykorzystane materiały:

Drewno z odzysku

5. Unikałem/am stosowania sztucznych materiałów, jeśli nie było to niezbędne.

tak

Na przykład sidingu z PVC.

Komentarz:

wyłącznie naturalne materiały

6. Mój budynek posiada stosowne świadectwo energetyczne potwierdzające mniejsze zapotrzebowanie na energię grzewczą:

tak – jest energooszczędny

Budynki plusenergetyczne (heliotropy) - obiekty mieszkalne, które nie tylko są samowystarczalne, ale produkują dodatkowo nadwyżkę energii elektrycznej.

Budynek zeroenergetyczny charakteryzuje przede wszystkim zerowa lub bardzo niska ilość potrzebnej energii, która pozyskiwana jest z w bardzo wysokim stopniu z OZE (odnawialnych źródeł energii).

Roczne zapotrzebowanie budynku pasywnego na energię grzewczą nie przekracza 15 kWh/m<sup>2</sup>.

Roczne zapotrzebowanie budynku niskoenergetycznego na energię grzewczą nie przekracza 30 kWh/m<sup>2</sup>.

Roczne zapotrzebowanie budynku energooszczędnego na energię grzewczą nie przekracza 60 kWh/m<sup>2</sup>.

Porównanie do standardowego, jednorodzinne budynek mieszkalnego - 120 kWh/(m<sup>2</sup>/rok).

Zapotrzebowanie na energię – kWh (m<sup>2</sup>/rok):

30

7. Zastosowałem/am wentylację mechaniczną z odzyskiem ciepła zamiast grawitacyjnej.

nie

Komentarz:

8. Zastosowałem/am różne metody ocieplenia poprawiające właściwości termoizolacyjne budynku.

tak

Zastosowane rozwiązania:

Poddasze ocieplone wełną drzewną, piony ocieplone celulozą z recyklingu

<p><b>9. Projekt okien pozwala oszczędzać energię elektryczną niezbędną do oświetlenia pomieszczeń.</b></p> <p>Czyli okna są zaprojektowane tak, by w pomieszczeniach było maksymalnie widno przez jak najdłuższą część dnia.</p>	<p><b>tak</b></p>
<p><b>10. Przynajmniej 75% okien jest wydajnych energetycznie i spełnia aktualne wymogi w zakresie wydajności energetycznej.</b></p>	<p><b>tak</b></p>
<p>Jaki procent Twoich okien stanowią okna wydajne energetycznie?</p> <p>Współczynnik przenikania ciepła dla Twoich okien (Uw):</p>	<p>70 %</p> <p>1</p>
<p><b>11. Zastosowałem/am naturalne metody regulacji temperatury i nie mam klimatyzacji.</b></p> <p>Na przykład gruntowy wymiennik ciepła, rolety, projekt budynku wspierający naturalną regulację termiczną.</p>	<p><b>tak – nie mam klimatyzacji</b></p>
<p>Zastosowane rozwiązania:</p> <p>Komentarz:</p>	<p>Budynek ma naturalną regulację termiczną gliniane tynki, ocieplenie celulozą, kamienne fundamenty</p>
<p><b>12. Moje miejsce ma zielony dach.</b></p> <p>Zielony dach zwiększa izolację termiczną oraz powierzchnię biologicznie czynną, wspierając korzystne procesy przyrodnicze w otoczeniu.</p>	<p><b>nie</b></p>
<p><b>13. Użyłem/am ekologicznych farb, podkładów, masy szpachlowej i innych materiałów budowlanych o niskiej zawartości lotnych związków organicznych.</b></p>	<p><b>tak</b></p>
<p>Przykłady:</p>	<p>Gliniane tynki, farba na bazie wapna</p>
<p><b>14. Zastosowałem/am rozwiązania do utwardzenia powierzchni inne niż asfalt i tradycyjna kostka brukowa.</b></p> <p>Wskazane jest, aby jak największa powierzchnia terenu mogła swobodnie przepuszczać wodę opadową do gruntu i jednocześnie ułatwiać jej odparowanie, umożliwiając zachowanie naturalnych właściwości podłoża. Jeśli utwardzenia wymagają wybrane fragmenty terenu (np. podjazd), stosowany jest np. tłuczeń lub ekologiczna kostka brukowa.</p>	<p><b>tak</b></p>
<p>Zastosowane rozwiązania:</p>	<p>Na podjeździe zastosowano kamień polny</p>
<p><b>15. Dodatkowo stosuję inne rozwiązania proekologiczne w zakresie budownictwa.</b></p>	<p><b>nie</b></p>



<p>1. Charakter wnętrz nawiązuje do specyfiki kulturowej lub geograficznej regionu, w którym miejsce jest zlokalizowane.</p>	nie
<p>2. Elementy wyposażenia wnętrz pochodzą głównie z drugiej ręki lub z materiałów z odzysku albo powstały w procesie upcyclingu.</p> <p>Upcycling – wykorzystywanie starych materiałów i przedmiotów w taki sposób, aby nadać im nową funkcję i wytworzyć produkty wyższej jakości niż wykorzystywane do ich produkcji materiały/półprodukty.</p>	tak
<p>Jaki to procent całego wyposażenia? Przykłady:</p>	90 % Secesyjne kanapy, kredensy, szafy, zastawa stołowa, łóżka stoły zostały wykonane ze starego materiału drzewnego
<p>3. Wyposażenie wnętrz zostało dobrane harmonijnie (nawet jeśli pochodzi z odzysku) i przedstawia spójny styl; jego elementy są w większości wykonane z naturalnych materiałów; nie dominują w nim plastikowe elementy wyposażenia wnętrz pochodzące z produkcji masowej.</p>	tak
<p>Jaki to procent całego wyposażenia (szacunkowo)? Przykłady:</p>	100 % Meble, podłogi, stolarka
<p>4. Wybrane elementy wyposażenia pochodzą od lokalnych twórców (np. ręcznie tkany chodnik, obraz, rzeźba, haftowany obrus, ceramiczny wazon, stolik itp.).</p>	tak
<p>Jaki to procent całego wyposażenia (szacunkowo)? Przykłady:</p>	30 % Obrazy, ceramika
<p>5. Wybrane elementy wyposażenia zrobiłem/am sam/a.</p>	tak
<p>Jaki to procent całego wyposażenia (szacunkowo)? Przykłady:</p>	50 % Odrestaurowałam kredensy, szafy, nakastniki
<p>6. Nie eksponuję na terenie mojego miejsca: trofeów myśliwskich, skór i futer wieszanych na ścianach, służących jako dywaniki, maty na krzesła itp.</p>	tak - nie eksponuję
<p>7. Udostępniam torby materiałowe lub kosze na zakupy dla Gości.</p> <p>Goście są zachęcani do korzystania z toreb np. przy planowanych zakupach lub wycieczkach, dzięki czemu mogą uniknąć plastikowych jednorazówek. Idealnie, jeśli liczba dostępnych toreb odpowiada maksymalnej liczbie Gości na pomieszczenie/budynek. Minimalna liczba to przynajmniej jedna torba na pokój apartament/jednostkę sypialną.</p>	tak
<p>Liczba dostępnych toreb/max. liczba osób:</p>	4/6

Gdzie są one dostępne?

W kuchni

**8. Udostępniam pojemniki na żywność wielokrotnego użytku do dyspozycji Gości.**

**tak**

Goście są zachęceni do zabierania pojemników na wycieczki, aby mogli do nich chować np. niedojedzony posiłek, kupione po drodze czereśnie lub skórki po zjedzonych bananach. To działanie to nie tylko redukcja potencjalnych odpadów, ale również element edukacji ekologicznej Gości. Liczba dostępnych pojemników powinna odpowiadać maksymalnej liczbie Gości na pomieszczenie/budynek.

Liczba dostępnych pojemników/max. liczba osób:

8/6

Gdzie są one dostępne?

W kuchni

**9. Udostępniam butelki na wodę wielokrotnego użytku do dyspozycji Gości.**

**nie**

Goście są zachęceni do zabierania butelek z kranówką na wycieczki, aby nie musieli kupować wody w plastikowych butelkach. Liczba dostępnych butelek powinna odpowiadać maksymalnej liczbie Gości na pomieszczenie/budynek.

**10. Udostępniam Gościom kosz piknikowy z naczyńiami i sztućcami wielorazowego użytku.**

**tak**

To bardzo atrakcyjny „umilacz” pobytu dla Gości, którzy w ten sposób nie będą mieli pokusy, żeby kupić zestaw jednorazowych plastików na plenerowy wypad.

Gdzie jest dostępny?

na miejscu

**11. Udostępniam Gościom przyjazne środowisku środki czystości (np. płyn do naczyń, tabletki do zmywarki, proszek do prania).**

**tak**

Dzięki temu istnieje większa pewność, że na terenie miejsca będzie się używać środków neutralnych dla środowiska.

Jakie środki eko udostępniasz?

mydło "biały jeleń" orzechy piorące

Gdzie są one dostępne?

w łazience

**12. Zbędne elementy wyposażenia przekazuję tam, gdzie mogą być przydatne.**

**tak**

Chodzi o to, by nie wyrzucać wciąż dobrych sprzętów (lub ich części) i starać się utrzymać je jak najdłużej w obiegu, zamiast zasilać wysypiska śmieci.

Podaj przykłady takich działań i napisz, gdzie oddajesz zbędne przedmioty/części:

Zbędne przedmioty oddaję ogłaszającym się potrzebującym

**13. Dodatkowo stosuję inne rozwiązania proekologiczne w zakresie wyposażenia mojego miejsca.**

**tak**

Przykłady:

Meble wykonane są metodą tradycyjną, bez użycia szkodliwych związków np. formaldehydu

## KATEGORIA 8 – działania organizacyjno-promocyjne

1. **Stawiam na promocję online (strona www, portale społecznościowe itp.).** tak

2. **Prowadzę dokumentację miejsca głównie w formie elektronicznej (unikam dużej ilości wydruków).** tak

3. **Jeśli coś drukuję, to używam papieru recyklingowego.** tak
- Na przykład dokumentacja biurowa, menu, regulamin, wizytówki.

Przykłady: wizytówki

4. **Jeśli coś drukuję, to stosuję bardziej przyjazne środowisku metody druku.** tak
- Na przykład wydruk dwustronny, zmiana nasycenia koloru czarnego ze 100% na 80%.

Komentarz: bardzo rzadko coś drukuję

5. **Prezentuję rzetelne i aktualne informacje o mojej działalności i ekostaraniami.** nie

Aktualizuj na bieżąco informacje o miejscu na stronie internetowej oraz w używanych mediach, unikaj też zw. greenwashingu – przedstawiaj wyłącznie faktycznie działania i ich skalę. Używaj terminów związanych z działaniami na rzecz ochrony środowiska konsekwentnie i ze zrozumieniem (np. odróżniaj certyfikowane produkty ekologiczne od produktów naturalnych, wyprodukowanych bez chemii, ale nie posiadających ekocertyfikacji).

Unikaj również używania niejasnych określeń – jeśli coś jest „ekologiczne”, wyjaśnij, w jaki sposób dany produkt lub działanie poprawia stan środowiska lub zmniejsza nań negatywny wpływ.

6. **Udostępniam regulamin użytkownika miejsca, który uwzględnia zasady proekologiczne i kulturowe oraz konsekwentnie egzekwuję te zasady.** nie

**7. Stosuję uczciwe działania promocyjne w zakresie ochrony środowiska – np. używam zdjęć prezentujących moją ofertę.**

**tak**

Grafiki i zdjęcia użyte do promocji powinny przedstawiać rzeczywiste elementy obiecywane w ofercie, a wszystkie deklaracje zgodności ze zrównoważonym rozwojem są dokonywane na podstawie czynów dokonanych, nie zaś dopiero planowanych. Wklej link do przykładowego komunikatu spełniającego ww. warunki lub opisz, w jaki sposób spełniasz to kryterium.

Przykłady:

uprawiam łąki kwietne <https://www.youtube.com/watch?v=iuhp-GEDBIA>

**8. Komunikuję swoje zaangażowanie w ochronę środowiska i promocję odpowiedzialnego podróżowania.**

**nie**

**9. Udzielam Gościom kompletnych informacji o panujących zasadach, m.in. odnośnie do sortowania śmieci (np. na początku przyjazdu).**

**tak**

Wskaż, jak Goście mogą pomóc Ci w zmniejszeniu negatywnego wpływu na środowisko. Zadbaj, by informacje o wymaganiach proekologicznych wobec nich były jasno sformułowane i zostały im przekazane. Poinformuj ich, gdzie i jak sortowane są śmieci, gdzie mogą znaleźć bawełnianą torbę na zakupy i pojemniki na żywność do pożyczania na wycieczki.

W jaki sposób?

osobiście

**10. Posiadam certyfikat ekologiczny.**

**nie**

**11. Wspieram odpowiedzialne przedsięwzięcia lokalne.**

**tak**

Zbierz adresy przyjaznych środowisku placówek gastronomicznych, kawiarni dających zniżki za zakup kawy do własnego kubka, etycznych atrakcji turystycznych i miejsc noclegowych, sklepów, w których można nabyć wiele produktów na wagę oraz sprzedających lokalne rękodzieło itp. To nie tylko wsparcie miejsc z filozofią podobną Twojej i promowanie idei rozwoju zrównoważonego, ale także bezcenne wskazówki dla Twoich Gości.

Przykłady:

Stowarzyszenie RękąDzieło

**12. Promuję etyczne atrakcje odwiedzanego regionu. Nie promuję takich aktywności jak myślistwo, jazda quadami lub motocyklami po lesie, offroad, delfinaria, papugarnie itp.**

**tak**

**13. Jeśli oferuję gadżety, to tylko praktyczne i najlepiej eko – z materiałów z odzysku, rodzimego pochodzenia, do ponownego wykorzystania, niepakowane w plastik itp.**

**nie dotyczy**

Przykłady:

Komentarz:

14. **Regularnie zbieram opinie i oceny od odwiedzających moje miejsce oraz ulepszam swoją działalność na podstawie zasadnych uwag.** tak

W jaki sposób?

Osobiście oraz po przez wystawione opinie

15. **Promuję ideę turystyki regeneratywnej.** nie

Idea turystyki regeneratywnej zakłada – w przeciwieństwie do dotychczasowych haseł turystyki zrównoważonej typu „leave no trace” – że turysta nie tylko nie będzie pozostawiać odwiedzanego miejsca bez śladu swojej bytności, ale wręcz pozostawi je w lepszym stanie, niż je zastał. Takie podejście, wywołane m.in. skalą postępujących zniszczeń w środowisku, zakłada aktywne, konkretne i wymierne działania na rzecz ochrony przyrody.

16. **Notuję swoje osiągnięcia (w tym postęp) w kierunku działań bardziej przyjaznych środowisku.** nie

Spersonalizowane statystyki pokazujące Twoje postępy w ekostaranjach to szansa na o wiele lepsze zrozumienie przez Gości omawianego problemu. Pamiętaj o rzetelności prowadzonych obserwacji – stosując zbyt duże uproszczenia lub skróty możesz wyjść zbyt „hurraoptymistycznie” i stracisz wiarygodność przekazu.

17. **Dodatkowo stosuję inne rozwiązania proekologiczne w zakresie zarządzania miejscem i jego promocji.** nie

## KATEGORIA 9 – ogród i tereny zielone

1. **Unikam nadmiernej zabudowy terenu: teren biologicznie czynny na mojej działce zajmuje przynajmniej 40 % (lub więcej, jeśli wymagają tego przepisy).** tak

Jest to ważne m.in. ze względu na ochronę terenu biologicznie czynnego, ale także ochronę krajobrazu i jego walorów estetycznych. **Teren biologicznie czynny** to teren, na którym rosną rośliny: drzewa, krzewy, trawy, kwiaty – pozostający w takim stanie, że wody opadowe i roztopowe mogą z niego swobodnie wsiąkać do gruntu. Taką powierzchnię stanowią np. trawnik, rabaty, ale też stawy i oczka wodne, jak i pokryte roślinnością dachy (częściowo).

Minimalny obszar terenu biologicznie czynnego dla Twojej działki/działek (%): 95

Obecny obszar biologicznie czynny dla Twojej działki - szacunkowo (%): 95

2. **Uprawiam ogród zgodnie z zasadami permakultury.** tak

Może też być np. metodą „Back to Eden” lub [rewilding](#).

<p>3. <b>Moje tereny zielone składają się głównie z rodzimych gatunków roślin.</b></p>	<p><b>tak</b></p>
<p>Przykłady (konkretne gatunki):</p>	<p>brzoza, dzika róża, czeremcha, czarny bez, paprocie</p>
<p>4. <b>Stosuję mikroretencję (oczko wodne, zielony dach, ogród deszczowy, i in.) i różne rozwiązania zwiększające retencję krajobrazową.</b></p> <p>Dzięki temu <u>woda wolniej odpływa</u> do naturalnych cieków i zbiorników wodnych lub systemów kanalizacji, co pozwala m.in. zmniejszyć lub zapobiegać negatywnym skutkom suszy.</p>	<p><b>tak</b></p>
<p>Przykłady:</p>	<p>ogród deszczowy</p>
<p>5. <b>Zbieram deszczówkę.</b></p>	<p><b>tak</b></p>
<p>W jaki sposób?</p>	<p>Z wykorzystaniem rynien (zbieracze) z małymi zbiornikami nadziemnymi</p>
<p>Jaka jest pojemność zbiornika (l)?</p>	<p>100</p>
<p>6. <b>Posiadam system nawadniania dla upraw i roślin ogrodowych.</b></p>	<p><b>tak – nie prowadzę ogrodu, bo nie ingeruję w naturalne otoczenie, np. las lub dziką łąkę, albo mój ogród jest tak zaplanowany, że nie wymaga już dodatkowego nawadniania</b></p>
<p>7. <b>Tam, gdzie to możliwe, zabezpieczam rośliny/glebę np. korą.</b></p> <p>Jest to przeciwdziałanie suszy latem, a na zimę stanowi naturalną okrywą systemu korzeniowego, źródło próchnicy i niezbędnych składników mineralnych, a dla ptaków darmowy „karmnik” (dużo owadów) w czasie niedostatku pokarmu.</p>	<p><b>tak</b></p>
<p>Gdzie stosujesz takie zabezpieczenia?</p>	<p>pod krzewy</p>
<p>8. <b>Nie podlewam trawników wodą z wodociągu.</b></p> <p>Zamiast wody wodociągowej korzystaj z deszczówki (ew. wody ze studni) i postaw na retencję krajobrazową.</p>	<p><b>tak – nie podlewam</b></p>
<p>Skąd czerpiesz wodę do podlewania trawników?</p>	<p>z deszczówki</p>
<p>9. <b>Dobrałem/am rośliny odpowiednie do warunków siedliskowych.</b></p>	<p><b>tak – nie prowadzę ogrodu, bo nie ingeruję w naturalne otoczenie, np. las lub dziką łąkę, albo mój ogród jest tak zaplanowany, że nie wymaga już dodatkowej ingerencji, i są w nim rośliny rodzime</b></p>
<p>Przykłady (konkretne gatunki):</p>	<p>Posiadam 2 hektary margaretki, rośliny odpornej na suszę, ponad to jest to roślina o walorach terapeutycznych, ze względu na białe łany kołyszących się kwiatów co daje efekt uspakajający i odprężający. Przy domu znajduje się las sosnowo- świerkowy do wyłącznej dyspozycji gości, gdzie można spacerować korzystając z kąpeli leśnych, kontemplować rzeczywistość leżąc w hamaku, głęboko, świadomie oddychać regulując homeostazę organizmu.</p>

<p><b>10. Stosuję rozwiązania ogrodnicze i aranżacje pozwalające na całoroczny kontakt z zielenią oraz korzystanie z przydomowych upraw bez użycia chemii.</b></p> <p>Np. walipini.</p>	<p><b>tak</b></p>
<p>Przykłady:</p>	<p>zachęcam do pobytów w przydomowym lesie rozwieszając w nim hamaki, huśtawki</p>
<p><b>11. Jeśli na terenie mojego miejsca wyznaczone jest miejsce dla dzieci, jego budowa oraz wyposażenie składa się przede wszystkim z naturalnych materiałów (np. kuchnia błotna itp.).</b></p>	<p><b>nie dotyczy</b></p>
<p><b>12. Jeśli to możliwe, wyznaczone jest odpowiednio przygotowane stanowisko do rozpalania ogniska lub grilla.</b></p> <p>Dzięki wyznaczonemu stanowisku na ognisko lub grilla Goście będą mieli mniejszą pokusę, by zorganizować ognisko na dziko lub użyć jednorazowego grilla.</p>	<p><b>tak</b></p>
<p>Komentarz:</p>	<p>z dala od domu</p>
<p><b>13. Na terenie mojego miejsca używanie grillów jednorazowych jest zabronione, o czym Goście są wcześniej informowani.</b></p>	<p><b>tak</b></p>
<p>W jaki sposób informujesz o tym Gości?</p>	<p>osobiście ,w regulaminie</p>
<p><b>14. Nie stosuję chemicznych środków ochrony roślin.</b></p>	<p><b>tak – nie stosuję</b></p>
<p>Jakie przyjazne środowisku metody upraw stosujesz?</p>	<p>Nawożenie łąk po przez wypas krów sąsiada</p>
<p><b>15. Stosuję ekologiczne środki odstraszania kleszczy, komarów, mszyc, ślimaków itd.</b></p>	<p><b>tak – nie używam ani ekologicznych, ani syntetycznych środków</b></p>
<p><b>16. Nie używam soli i środków chemicznych do odszraniania i odśnieżania.</b></p>	<p><b>tak - nie używam</b></p>
<p><b>17. Nie wynoszę z lasu drewna na opał ani chrustu, nie stosuję dzikiej wycinki drzew lub zbioru roślin chronionych.</b></p> <p>Nawet stare, połamane gałęzie i <u>zalegające drzewa</u> są niezbędne do prawidłowego obiegu materii i utrzymania odporności biologicznej lasu.</p>	<p><b>tak – nie wynoszę i nie stosuję</b></p>
<p><b>18. Większą część mojego terenu pozostawiam bez koszenia lub koszę rzadko.</b></p>	<p><b>tak</b></p>

Jaki procent swojego terenu zielonego nie kosisz lub kosisz rzadko? 95 %  
Jak często kosisz? raz w roku koszę łąki kwietne

19. Jeśli koszę, to niezbyt nisko – tak, żeby wysokość trawy zapobiegała przesuszeniu gleby. tak

20. Nie grabię liści lub pozostawiam zgrabione w wyznaczonym miejscu, w którym mogą chować się jeże i inne małe zwierzęta. tak – nie grabię/zostawiam kupki opadłych liści

21. Tworzę przestrzeń dla pożytecznych owadów: nie koszę całego terenu i unikam chemii, zostawiam im np. stare pniaki, sadzę rośliny przyjazne zapylaczom, np. pszczołom, motyłom, trzmielom, chrząszczom, muchówkom i in. tak

Przykłady posadzonych roślin (konkretnie): Rudbekia, Margaretka  
Komentarz: zakładam łąki kwietne, mam też 2ha pola margaretek

22. Zakładam budki lęgowe dla ptaków i/lub zapewniam im spokojne siedlisko do zakładania gniazd na moim terenie. tak

Liczba założonych budek: 6

23. Zakładam budki lęgowe dla nietoperzy. tak

Liczba założonych budek: 0  
Komentarz: Nie potrzeba budek, bo nietoperze mieszkają pod dachem budynku, a my nie ingerujemy w ich siedlisko

24. Dodatkowo stosuję inne rozwiązania proekologiczne w zakresie wykorzystania terenów zielonych. nie

## KATEGORIA 10 – wyżywienie

1. Oferuję dania kuchni regionalnej. nie dotyczy - nie oferuję Gościom wyżywienia

2. Uwzględniam wegetarian i/lub wegan w ofercie żywieniowej. nie dotyczy - nie oferuję Gościom wyżywienia



<p>3. <b>Przynajmniej 50% dań głównych w moim miejscu to potrawy wegetariańskie.</b></p>	<p>nie dotyczy - nie oferuję Gościom wyżywienia lub dań głównych (tylko śniadania)</p>
<p>4. <b>Prowadzę kuchnię w całości wegetariańską/wegańską.</b></p>	<p>nie dotyczy - nie oferuję Gościom wyżywienia</p>
<p>5. <b>Nie oferuję dań ani produktów na bazie wołowiny (szczególnie pochodzącej z ferm przemysłowych).</b></p>	<p>nie dotyczy - nie oferuję Gościom wyżywienia</p>
<p>6. <b>Zachęcam do wyboru kuchni wegetariańskiej i wegańskiej przez edukację i przykłady.</b></p> <p>Serwuj dania, opowiadaj o ich zaletach zdrowotnych, dziel się przepisami i zachęcaj do urozmaicenia diety potrawami wege w sposób nienachalny (bez filozofii, ale edukacyjnie – w oparciu o sprawdzone fakty).</p>	<p>tak</p>
<p>W jaki sposób?</p>	<p>Osobiście oraz informacją mailową przed przyjazdem</p>
<p>7. <b>Kupuję jajka wyłącznie z chowu wolnowybiegowego lub ekologicznego (oznaczenie 1 i 0).</b></p>	<p>tak</p>
<p>8. <b>Przynajmniej połowa używanych przeze mnie produktów jest pochodzenia krajowego.</b></p> <p>W ten sposób wspierasz gospodarkę krajową, ale również znacząco skrucasz łańcuch dostaw (i tym samym – ślad węglowy wynikający z transportu produktów).</p>	<p>tak</p>
<p>Jaki procent (szacunkowo)? Komentarz:</p>	<p>100 % korzystam z produktów regionalnych</p>
<p>9. <b>Serwuję (przynajmniej część dań) z produktów zaliczanych do tzw. zdrowej żywności.</b></p> <p>Na przykład z własnych upraw, od sąsiada, wyhodowanych bez użycia tzw. chemii (nawozów sztucznych, pestycydów, herbicydów itp.).</p>	<p>nie dotyczy - nie oferuję Gościom wyżywienia</p>
<p>10. <b>Wykorzystuję produkty lokalne.</b></p> <p>Przykłady:</p>	<p>nie dotyczy - nie oferuję Gościom wyżywienia</p> <p>sery kozie, chleb od sąsiadki, warzywa od lokalnych rolników, własne owoce</p>

**11. Oferowana przeze mnie kawa i herbata posiadają certyfikację Fair Trade, Rolnictwa ekologicznego UE itd.**

nie dotyczy - nie oferuję Gościom żywienia

Może być też inna certyfikacja poświadczająca odpowiedzialne źródło (namierzalna), a produkt jest w minimalnym opakowaniu i ew. nadającym się do recyklingu.

**12. Nie oferuję Gościom produktów w małych opakowaniach.**

nie dotyczy - nie oferuję Gościom żywienia

Na przykład mini dżemów, cukru, soli, masła, miodów.

**13. Nie oferuję Gościom plastikowych sztućców ani naczyń – serwuję dania w naczyniach wielokrotnego użytku.**

nie dotyczy - nie oferuję Gościom żywienia

**14. Unikam wykorzystywania woreczków foliowych, folii aluminiowej lub folii spożywczej.**

tak

Jedzenie pakowane jest np. w pojemniki wielorazowego użytku, w miski przykrywane talerzami zamiast zaklejane folią spożywczą itp. Jeśli oferujesz Gościom dania na wynos, np. kanapki na drogę, oferuj je w papierowych opakowaniach lub w pudełku wielorazowego użytku (np. za kaucją).

**15. Zachęcam Gości do picia kranówki i niekupowania wody w plastikowych butelkach.**

tak

Pod warunkiem, że kranówka jest zdatna do bezpośredniego picia.

W jaki sposób?

w rozmowie bezpośredniej

**16. Przygotowuję taką ilość pożywienia, aby uniknąć konieczności jego wyrzucania.**

nie dotyczy - nie oferuję Gościom żywienia

**17. Szukam sposobów, by przeciwdziałać marnowaniu jedzenia.**

nie dotyczy - nie oferuję Gościom żywienia

Proponuj Gościom zabieranie plastikowych pojemników na resztki niedojedzonych posiłków (również w czasie wycieczek), zaangażuj lokalne restauracje we włączenie się w sieć Foodsi, Too Good to Go lub innej aplikacji przeciwdziałającej marnowaniu jedzenia; dogadaj się z sąsiadem, jakie resztki jedzeniowe będą odpowiednie dla zwierząt gospodarskich i zbieraj je dla niego itp. Szukaj alternatywnych sposobów na wykorzystanie niespożytego jedzenia (np. w innym daniu).

**18. Informuję Gości o staraniach w kierunku zmniejszenia ilości wyrzucanego jedzenia.**

nie dotyczy - nie oferuję Gościom żywienia

19. Dodatkowo stosuję inne rozwiązania proekologiczne w zakresie żywienia Gości.

nie dotyczy - nie oferuję Gościom wyżywienia

## KATEGORIA 11 – zwierzęta

Ta kategoria dotyczy przede wszystkim zwierząt, z którymi kontakt jest elementem oferty turystycznej (np. alpaki, osły, owce, konie itp.), jednak pewne ogólne zasady dotyczą również zwierząt domowych, np. kotów i psów.

1. Udostępniam na stronie internetowej mojego miejsca informacje na temat zwierząt w miejscu oraz ew. akceptacji zwierząt Gości.

tak

2. Nie oferuję atrakcji z wykorzystaniem dzikich zwierząt.

tak – nie oferuję

3. Jeśli w moim miejscu możliwy jest kontakt ze zwierzętami udomowionymi, np. gospodarskimi, moje zwierzęta mają zapewnione odpowiednie warunki do interakcji, tj. możliwość odejścia i schowania się w razie zmęczenia lub przestraszenia.

nie dotyczy - nie mam żadnych zwierząt

4. Przed każdym kontaktem ze zwierzęciem szczegółowo instruuję Gości w zakresie dopuszczalnych interakcji.

nie dotyczy - nie mam żadnych zwierząt

Na przykład: kontakt małych dzieci z psami jest możliwy tylko w obecności osoby dorosłej, dany kot nie lubi interakcji i nie należy go dotykać.

5. Wyzaczyłem/am maksymalną liczbę osób mogących wchodzić w interakcje ze zwierzętami w tym samym czasie.

nie dotyczy - mam tylko domowe zwierzęta, np. psy, koty/rzadko odwiedzają mnie większe grupy

Jest to niezbędne, aby uniknąć stresu zwierząt, ale też zapewnić Gościom satysfakcjonujące przeżycie.

6. Wyzaczyłem/am częstotliwość spotkań Gości ze zwierzętami w ciągu dnia.

nie dotyczy - nie mam żadnych zwierząt

Jest to niezbędne, aby utrzymać dobrostan zwierząt i zapewnić im normalny tryb funkcjonowania (czas na jedzenie, odpoczynek, interakcje ze stadem, wybieg itp.).

7. Nie oddzielam zwierząt młodych od matek dla przyjemności Gości (np. do głaskania, zdjęć, zabawy).

nie dotyczy - nie mam żadnych zwierząt

Wyjątkiem są sytuacje, gdy zwierzę samo do nas podchodzi, ale dopuszczalna jest taka interakcja, która nie budzi jego sprzeciwu.

8. Jeśli w moim miejscu posiadam zwierzęta zatrudnione do transportu, terapii lub celów rekreacyjnych, są one odpowiednio zadbane – posiadają stałą opiekę weterynaryjną, odpowiednie wyżywienie, legowisko, możliwość wybiegu i zaspokajania innych potrzeb.

nie dotyczy - nie mam żadnych zwierząt

Opiekunowie zwierząt pracujących posiadają pisemne wytyczne w zakresie maksymalnego obciążenia oraz czasu pracy danego zwierzęcia.

9. Jeśli moja działalność oferuje podglądanie dzikich zwierząt, organizuję to w odpowiednim oddaleniu, unikając ich płoszenia, dotykania, dokarmiania, naruszania ich legowiska lub innej szkodliwej i zbędnej ingerencji.

nie

Komentarz:

dzikie zwierzęta można obserwować leżąc na kanapie w oranżerii

10. Goście są instruowani, że na obszarach chronionych oraz w lesie psy mogą przebywać tylko na smyczy.

tak

Sposób przekazania informacji:

osobiście

11. Proszę Gości o nieniszczenie np. trujących dla człowieka grzybów i roślin (pokarm dla zwierząt) w czasie spacerów leśnych.

tak

Sposób przekazania informacji:

osobiście

12. Hoduję chronione rasy zwierząt gospodarskich.

nie dotyczy - nie hoduję żadnych zwierząt gospodarskich

13. Dodatkowo stosuję inne rozwiązania przyjazne zwierzętom.

nie dotyczy - nie mam żadnych zwierząt

## KATEGORIA 12 – aktywna ochrona środowiska

1. Podejmuję lub organizuję akcje sprzątnięcia lasu/okolicy.

tak

Jak często? Ile razy w zeszłym roku takie sprzątnięcie miało miejsce?

1

**2. Wspieram działania chroniące przyrodę - finansowo lub pozafinansowo (np. fundację proekologiczną, lokalną inicjatywę).**

tak

Finansowe wsparcie: np. 1% dla wybranego parku narodowego, wpłata kwoty na akcję reindukcji zagrożonych gatunków roślin itp.

Pozafinansowe wsparcie: np. działalność aktywistyczna na rzecz ochrony przyrody lub dziedzictwa kulturowego, kampania promocyjna o wybranych kwestiach ekologicznych, zachęcanie swojej społeczności do działań proekologicznych (społeczność lokalna, ale też internetowa): wspólne zbieranie śmieci, petycja w sprawie przeciwdziałania wycince lasu, działania proekologiczne prowadzone we współpracy z lokalnym samorządem, edukacja ekologiczna w szkołach, wytyczenie ścieżki przyrodniczej, objęcie ochroną wybranego elementu krajobrazu lub jego części, renaturyzacja.

Działania finansowe:

-

Działania pozafinansowe:

Jestem członkiem ekologicznego stowarzyszenia "Ręką dzieło" <https://www.facebook.com/RekaDzielo/>

**3. Włączam do oferty konkretne działania służące ochronie środowiska.**

nie

Mogą to być np. warsztaty i szkolenia o tematyce proekologicznej, sadzenie i pielęgnacja rodzimych drzew i krzewów, budowa budek lęgowych dla ptaków i in.

**4. Poszerzam świadomość ekologiczną Gości i edukuję ich w zakresie pożądaných zachowań w podróży i w codziennym życiu.**

tak

Edukacja ekologiczna może się odbywać przez oferowanie konkretnych zajęć o tematyce proekologicznej, ale też np. przez rozmowę z Gośćmi, dostarczanie im informacji w e-mailu – przed przyjazdem, informacje na stronie internetowej, w prowadzonych kanałach społecznościowych, podcastach, audycjach, filmach, książkach, publikacjach itp.

Przykłady:

Zapraszam gości na wykłady, projekcje filmowe odbywające się w okolicy

**5. Sadzę oraz pielęgnuję drzewa i krzewy, usuwam niepotrzebne betonowe instalacje z działki np. kostkę brukową.**

tak

Usuwanie niepotrzebnej zabudowy powierzchni, tj. betonowych wylewek, podwórek wyłożonych całkowicie kostką brukową, wybetonowanych zbiorników wodnych, itp. zwiększa zdolność terenu do magazynowania wody (naturalna prewencja suszy). Pozwala też swobodnie wegetować roślinom (co oprócz szeregu korzyści w postaci oczyszczania powietrza, wspierania bioróżnorodności i innych zalet działa jak naturalna klimatyzacja).

Przykłady:

nie posiadam kostki brukowej, na terenie są wyłącznie naturalne ścieżki

Ile drzew łącznie posadziłeś\_aś na swojej działce/gdzieś indziej do tej pory?

100

**6. Podejmuję inne rozwiązania proekologiczne.**

nie

## KATEGORIA 13 – proekologiczni partnerzy i dostawcy

1. Wybieram producentów, którzy kierują się polityką proekologiczną.

tak

Jak często?

100

Skala 0-100% (od nigdy po zawsze)

Przykłady:

zaopatruję się w żywność u lokalnych rolników

2. Wybieram firmy kurierskie, które kierują się polityką proekologiczną.

nie

3. Wybieram dostawców energii korzystających z OZE (odnawialnych źródeł energii).

nie

4. Wybieram banki o wysokim wskaźniku ESG.

nie

5. Wybieram dostawców oferujących bardziej ekologiczne serwery i hosting.

nie

Takie działanie pozwala zmniejszać m.in. ślad wodny czy węglowy związany z utrzymywaniem infrastruktury umożliwiającej działalność na płaszczyźnie wirtualnej.

6. Określiłem/am ślad węglowy dla działalności mojego miejsca (w skali roku/miesiąca).

nie

Najlepiej profesjonalnym narzędziem, np. [HCMI](#).

7. Określiłem/am ślad wodny dla działalności miejsca (w skali roku/miesiąca).

nie

Najlepiej profesjonalnym narzędziem, np. [HWMI](#).

8. Określiłem/am ślad środowiskowy dla działalności miejsca (w tym ślad wodny i ślad węglowy) – w skali roku/miesiąca.

nie

Metodyka obliczenia śladu środowiskowego powinna być transparentna. Dopuszczalne jest szacowanie, ale fakt ten (jak i zakres szacowania) powinien zostać jasno zaznaczony przy szacowanym śladzie ekologicznym.

## KATEGORIA 14 – zużycie zasobów i produkcja odpadów

### POMIAR ZUŻYCIA ZASOBÓW

Sposób rozliczania zużycia zasobów w Twoim miejscu Ile osób mieszka na stałe w Twoim miejscu?	łącznie liczone zużycie zasobów (czyli obiekt noclegowy/Goście + gospodarstwo domowe - Ty i Twoja rodzina) 1
--	---

a) zużycie prądu w okresie ostatnich 12 miesięcy (kWh)	2200
--	------

b) zużycie gazu w okresie ostatnich 12 miesięcy	butle gazowe
---	--------------

Roczna liczba wykorzystanych butli	3
------------------------------------	---

Rozmiar wykorzystanych butli (kg)	11
-----------------------------------	----

c) zużycie wody w okresie ostatnich 12 miesięcy (m <sup>3</sup> )	180
---	-----

d) zużycie paliw stałych do produkcji energii grzewczej w okresie ostatnich 12 miesięcy	drewno opałowe i/lub jego odpady (wióry, zrębki, trociny)
--	---

Ilość zużytego drewna opałowego i jego odpadów (m <sup>3</sup> )	10
--	----

e) zużycie paliwa/gazu do auta w okresie ostatnich 12 miesięcy	paliwo płynne
---	---------------

Paliwo (l):	480
-------------	-----

### GOSPODARKA ODPADAMI

1. Ile kilogramów odpadów ZMIESZANYCH wyprodukowano w Twoim obiekcie przez tydzień?	2
--	---

2. Ile kilogramów PLASTIKU wyprodukowano w Twoim obiekcie przez tydzień?	0
---	---

3. Ile kilogramów PAPIERU wyprodukowano w Twoim obiekcie przez tydzień?	0
--	---

4. Ile kilogramów SZKŁA wyprodukowano w Twoim obiekcie przez tydzień?	0
--	---

5. Ile kilogramów KOMPOSTU wyprodukowano w Twoim obiekcie przez tydzień?	20
---	----

6. Ile kilogramów ODPADÓW NIESTANDARDOWYCH (lekarstwa, elektrośmieci, chemia przemysłowa, odpady wielkogabarytowe itp.) wyprodukowano w Twoim obiekcie przez tydzień?	1
---	---

## CELE NA KOLEJNY ROK

### CELE W ZAKRESIE ZUŻYCIA ZASOBÓW

1. Zużycie prądu w okresie kolejnych 12 miesięcy (kWh)	2200
--	------

Komentarz:	planuję założenie kolektorów słonecznych
------------	--

2. Zużycie gazu w okresie kolejnych 12 miesięcy	430
---	-----

3. Zużycie wody w okresie ostatnich 12 miesięcy (m <sup>3</sup> )	160
---	-----

4. Zużycie paliw stałych do produkcji energii grzewczej w okresie kolejnych 12 miesięcy	10
---	----

Komentarz:	Drewno
------------	--------

5. Zużycie paliwa/gazu do auta w okresie kolejnych 12 miesięcy	480
--	-----

Komentarz:	paliwo
------------	--------

### CELE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

1. Odpady zmieszane (kg/rok)	100
------------------------------	-----

2. Tworzywa sztuczne (kg/rok)	100
-------------------------------	-----

3. Papier (kg/rok)	100
--------------------	-----

4. Szkło (kg/rok)	100
-------------------	-----



5. Kompost (kg/rok)	1100
---------------------	------

6. Odpady niestandardowe (lekarstwa, elektrośmieci, chemia przemysłowa, odpady budowlane itp.) (kg/rok)	5
---	---

#### PRZYSZŁE CELE w kierunku odpowiedzialnej turystyki

- |  |  |
|--|--|
| 1. Trzy najważniejsze działania proekologiczne, które wdrożę w ciągu następnych 12 miesięcy: | 1. „Pięciominutowa rozmowa z Gośćmi na początku przyjazdu pozwoli mi odzyskiwać więcej odpadów nadających się do recyklingu” |
|  | 2.   |
|  | 3.   |

---

#### Responsible Travel Program by Slowhop

Responsible Travel Program to autocertyfikacja, która sprawdza zaangażowanie Gospodarzy obiektów noclegowych w ochronę środowiska, lokalnych społeczności, ich kultury, a także w edukację ekologiczną. Wskazujemy, w jaki sposób podróże mogą być lepsze dla otoczenia.